

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2017. április 13. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az emberölés büntette miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a **Székesfehérvári Törvényszék** 2016. szeptember 7. napján kihirdetett **6.B.56/2015/47.** számú ítéletét

megváltoztatja:

A szabadságvesztés tartamát **17 (tizenhét) évre enyhíti.**

Az eljárás során lefoglalt, és a Székesfehérvári Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj.250/2015/74. tételszám alatt kezelt 500.- (ötszáz) forintra is **vagyyonelkobzást rendel el.**

Az eljárás során lefoglalt, és a Székesfehérvári Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj.250/2015/34., 35., 47., 90. tételszámai alatt kezelt bűnjelek lefoglalását megszünteti és azokat **megsemmisíteni rendeli,**

a Bj.250/2015/50., 85., 108. tételszám alatt kezelt bűnjelek lefoglalását megszünteti és azokat a vádlott részére **kiadni rendeli.**

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **helybenhagyja.**

A másodfokú eljárás során felmerült **15.810.- (tizenötezer-nyolcszáztíz) forint** bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

Az elsőfokú bíróság a vádlottat emberölés büntette [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és k) pont] miatt 20 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztést fegyházban kell végrehajtani, és abból a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról, az eljárás során lefoglalt eurós bankjegyek és tárgyak egy részére, valamint 88.000.- Ft erejéig a vádlottal szemben vagyonelkobzást rendelt el. Az eljárás során lefoglalt többi bűnjellel kapcsolatban rendelkezett az elkobzásról, illetőleg a lefoglalás megszüntetése mellett (1. sz. név)-nek, illetőleg a vádlottnak való kiadásáról, míg az értékkel nem bíró bűnjelek megsemmisítéséről. Kötelezte a vádlottat 5.224.315.-Ft bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen ellenérdekű fellebbezések kerültek bejelentésre, így az ügyész a vád szerinti minősítés megállapítása és súlyosítás, életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabása érdekében, a vádlott a kiszabott büntetés enyhítése, míg védője az enyhítésen túlmenően

felmentés végett jelentett be fellebbezést.

A fellebbviteli főügyészség az ügyész által bejelentett fellebbezést akként módosította, hogy azt csupán a büntetés súlyosítása érdekében bejelentett fellebbezésként tartotta fenn. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállás és a bűncselekmény helyes minősítése mellett elmulasztotta súlyosító körülményként értékelni, hogy a vádlott több büntetőeljárás hatálya alatt követte el a bűncselekményt, a végrehajtás körülményei kitartó szándékra utalnak, illetve az idők sérelmére elkövetett hasonló bűncselekmények elszaporodottságát. Mindezekre figyelemmel összességében az első fokú ítélet megváltoztatására, a vádlottal szemben életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabására tett indítványt azzal, hogy az ítélőtábla állapítsa meg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, egyebekben a törvényszék ítéletét hagyja helyben.

A másodfokú nyilvános ülésen a védő a bejelentett fellebbezését akként módosította, hogy azt elsődlegesen hatályon kívül helyezés érdekében bejelentett fellebbezésként tartotta fenn arra hivatkozással, hogy a tényállás nincs felderítve. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak fel kellett volna hívnia az ügyészség figyelmét arra, hogy a vádlotton kívül más személy is jelen volt a bűncselekmény elkövetése során, hiszen a genetikai szakértői vélemény, amely a lefoglalt törölközővel kapcsolatban készült, ezt alátámasztja. Álláspontja szerint ez a szakértői vélemény a vádlott védekezését is igazolja, így megállapítható, hogy a tényállás nincs kellően felderítve. Másodlagosan az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezését azzal indokolta, hogy a beismerést nagyobb nyomatékkel kellett volna enyhítő körülményként értékelni, és további enyhítő körülményként kellett volna figyelembe venni a vádlott által tanúsított megbánó magatartást, valamint az időmúlást.

A vádlott a fellebbezési nyilvános ülésen bizonyítási indítványt terjesztett elő és az első fokú eljárás során tett indítványát megismételve, **(2. sz. név)** tanúkenti kihallgatását és a vele történő szembesítését indítványozta.

A súlyosítás, hatályon kívül helyezés és felmentés érdekében bejelentett fellebbezések alaptalanok, az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezés alapos.

Az ítélőtábla a Be. 348. § (1) bekezdése alapján eljárva az ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Ennek során azt állapította meg, hogy a törvényszék hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést nem vétett eljárása során.

Az elsőfokú bíróság a tényállás felderítési feladatának eleget tett, és a vád tárgyát képező lényeges releváns tényekre felvette a bizonyítást az elbíráláshoz szükséges körben és mélységben. Az első fokú eljárás során előterjesztett bizonyítási indítványok elutasítását kellően megindokolta, és az ezzel kapcsolatos okfejtését az ítélőtábla is osztotta.

A törvényszék indokolási kötelezettségének maradéktalanul eleget téve az általa beszerzett bizonyítékokat egyenként és egymással is összevetve mérlegelési körébe vonta. Ennek keretében az iratoknak megfelelő, logikus indokát adta annak, hogy a vádlott tárgyaláson megváltoztatott vallomását miért vetette el, és a tényállás megállapításának alapjául miért a vádlott nyomozás során tett, több alkalommal fenntartott és az egyéb bizonyítékokkal, így a szakértői véleményekkel összhangban álló beismerő vallomását vette figyelembe.

Tekintettel arra, hogy a törvényszék a beszerzett bizonyítékokat teljes körűen értékelte, és az általa e

körben kifejtettek iratszerűek és logikusak voltak, ezért a bizonyítékok mérlegelésén keresztül a tényállást támadó és hatályon kívül helyezést, illetve felmentést célzó fellebbezések eredményre nem vezethettek.

Az ítélet tábla az ítélet megalapozottságára is tekintettel a másodfokú eljárásban a vádlott által ismételtelen előterjesztett bizonyítási indítványt elutasította annak megjegyzésével, hogy ahogyan arra a törvényszék ítéletében hivatkozott is, a vádlott azon védekezését, amely szerint a cselekmény elkövetése során **(2. sz. név)** is jelen volt, az első fokú eljárásban beszerzett genetikai szakértői vélemény cáfolta.

Megjegyzzi a másodfokú bíróság, hogy téves volt a védőnek az a hivatkozása, amely szerint az elsőfokú bíróságnak fel kellett volna hívnia az ügyész figyelmét arra, hogy a vádlott védekezése, illetve a megvizsgált törölközővel kapcsolatos genetikai szakértői vélemény eredménye alapján a vádlotton kívül más személy is részt vehetett a bűncselekmény elkövetésében. A Be. 1. §-a szerint a büntetőeljárásban a vád, a védelem és az ítélezés elkülönül. A Be. 2. § (1) bekezdése szerint a bíróság az ítélezés során törvényes vád alapján jár el, míg a 2. § (3) bekezdése szerint a bíróság csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönthet, aki ellen vádat emeltek, és csak olyan cselekmény miatt, amelyet a vád tartalmaz. A Be. 28. § (1) bekezdése pedig rögzíti, hogy az ügyész a közvádló. Az ügyészség vádmonopóliumából és a funkciómegoszlás elvéből következően a bíróságnak nincs törvényes lehetősége arra, hogy az ügyészt bármilyen eljárási cselekményre hívja fel olyan személlyel kapcsolatban, akivel szemben nem került sor vádemelésre és a bíróság a bizonyítást is csak arra a személyre nézve folytathatja le, akivel szemben az ügyész vádat emelt.

Az ítélet tábla a rendelkezésre álló iratok adatai alapján az elsőfokú bíróság által a vádlott személyi körülményei körében megállapítottakat és az ítélet tényállását csupán az alábbiakkal helyesbítette [Be. 352. § (1) bekezdés a) pont]:

A vádlott ellen a Dunaújvárosi Járásbíróságon folyamatban volt büntetőeljárás befejeződött, és a Dunaújvárosi Járásbíróság a 2016. szeptember 30. napján jogerős 14.B.14/2015/15. számú ítéletével a vádlottat rablás büntette és más bűncselekmények miatt halmazati büntetésül 3 év 4 hónap börtönre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. a vádlott jelenleg ezt a jogerős büntetését tölti.

A vádlottól az elfogásakor - helyesen - 124.885.-Ft készpénzt foglalt le a nyomozóhatóság (ítélet 7. oldal 2. bekezdés).

A fenti helyesbítéssel együtt az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg, amelyet az ítélet tábla a felülbírálat alapjául elfogadott.

A megalapozott tényállás alapján helyesen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére, és a vádlott által elkövetett bűncselekményt a törvénynek megfelelően minősítette.

Osztotta a másodfokú bíróság a törvényszéknek azon álláspontját, amely szerint nem állapítható meg, hogy a vádlott az emberölés büntettét előre kitervelten követte el. A rendelkezésre álló adatok alapján ugyanis az a következtetés vonható le, hogy a vádlott nem ölési, hanem lopási, illetve rablási szándékkal hatolt be a sértett lakásába, és csupán az őt tetten érő sértett bántalmazása során alakult ki benne az ölési szándék.

A sértett nyakának textil anyaggal történt leszorításából helyesen következtetett a törvényszék arra,

hogy a bántalmazás során kialakult ölési szándék egyenes (vagyis a sértett halálát kívánó) szándék volt, s a vádlotti cselekvőség követlen anyagi előny megszerzését célozta. Figyelemmel arra, hogy a vádlott a barátnőjével azonos házban lakó sértettel kapcsolatban tudomással bírt arról, hogy bottal jár és időskorú, ezért helyesen állapította meg a törvényszék azt is, hogy a vádlott tudatában volt annak, hogy a sértett idős koránál és egészségi állapotánál fogva a bűncselekmény elhárítására korlátozottan képes csak.

Nem osztotta azonban a másodfokú bíróság a törvényszék azon álláspontját, amely szerint a vádlott számára nyilvánvaló volt az is, hogy a sértett több szervi betegségben is szenved, s ezért az arra vonatkozó megállapítást az ítélet 12. oldal utolsó bekezdéséből mellőzte.

A bűnösségi körülmények vizsgálata során a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a törvényszék helyesen állapította meg a figyelembe veendő enyhítő körülményeket, s ennek során az időmúlás tekintetében helyesen vette figyelembe az eljárás tárgyát képező bűncselekmény jellegét, súlyát, felderítési bonyolultságát is. Jelen esetben a bűncselekmény elkövetése óta még nem telt el három év, így a bűncselekményre kiemelkedő tárgyi súlyára is figyelemmel az időmúlás nem tekinthető olyan mértékűnek, amelyet enyhítő körülményként értékelni kellett volna. Tekintettel arra, hogy a vádlott a tárgyaláson tagadta azt, hogy a sértett életét ő oltotta ki, ezért helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a megbánó magatartást nem értékelte enyhítő körülményként.

Osztotta a másodfokú bíróság az ügyésznek azt az álláspontját, hogy további súlyosító körülményként értékelendő az, hogy a vádlott a vád tárgyát képező bűncselekményt három büntetőeljárás hatálya alatt követte el. Ugyanakkor figyelemmel arra, hogy az ölési szándék a cselekmény elkövetése során alakult ki, a sértett általi tettenérését követően, ezért a kitartó szándék súlyosító körülményként történő értékelésének nem volt helye, mint ahogyan ezt alátámasztó statisztikai adatok hiányában az idős sérelmére hasonló jelleggel elkövetett bűncselekmények elszaporodottsága értékelésének sem.

Az így kiegészített bűnösségi körülményekre is figyelemmel a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a törvényszék törvényesen járt el, amikor a vádlottal szemben határozott tartamú szabadságvesztés büntetést szabott ki, és helyesen jutott arra az álláspontra is, hogy a vádlottal szemben indokolt a szabadságvesztés tartamának megállapítása során a büntetési tétel irányadó középértékénél - amely 15 év - hosszabb tartamú büntetés kiszabása. Ugyanakkor tévesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a vádlott esetében a büntetési célok eléréséhez a határozott tartamú szabadságvesztés törvényi maximumának kiszabása szükséges.

A bíróságnak a büntetési tételkereten belül a középértékből kiindulva a bűnösségi körülményekre és a hasonló cselekmények elbírálása során kialakult bírói gyakorlatra is figyelemmel kell a büntetés tartamát meghatározni. Jelen esetben a vádlott vonatkozásában egy enyhítő és kettő súlyosító körülmény merült fel, ezért a - cselekmény két októl történő súlyosabban minősülésére is figyelemmel - mindenképpen indokolt a középértéket meghaladó tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása. Azonban arra figyelemmel, hogy az ölési szándék csak a sértett általi tettenérést követően, a bántalmazása során alakult ki, illetve a cselekmény elkövetésének viszonylag enyhébb módjára tekintettel nem feltétlenül szükséges a határozott tartamú szabadságvesztés törvényi maximumának a kiszabása. Ezért az ítélet tábla a szabadságvesztés tartamát a rendelkező részben írtak szerint enyhítette.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a vádlott 2014. augusztus 12. napján történt elfogásakor a tényállásban szereplő összesen túlmenően egy szennyezett 500.-Ft-os is lefoglalásra került

(nyomozati iratok 486. oldal), amely pénzüsszeg tekintetében szintén az állapítható meg, hogy a bűncselekmény elkövetése során szerzett vagyon helyébe lépett, ezért a Btk. 74. § (1) bekezdés d) pontja alapján az ítéltőábla erre nézve is vagyonekbozást rendelt el.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék nem teljes körűen rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, így több értékkel nem bíró bűnjenek, valamint a vádlott személyes tárgyaitak egy részéről nem rendelkezett. Erre figyelemmel az ítéltőábla a Be. 155. § (1) bekezdése és (2) bekezdése alapján a vádlott személyes tárgyait a lefoglalásuk megszüntetése mellett a vádlott részére kiadni rendelte, míg az értékkel nem bíró bűnjeleket a Be. 155. § (1) és (8) bekezdése alapján a lefoglalás megszüntetése mellett megsemmisíteni rendelte.

Egyebekben az elsőfokú bíróság rendelkezései a törvénynek megfelelőek voltak.

A kifejtettekből következik, hogy a másodfokú bíróság a súlyosítás, a hatályon kívül helyezés és a felmentés érdekében bejelentett fellebbezéseket alaptalannak, az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezéseket alaposnak ítélte. A törvényszék ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Tekintettel arra, hogy az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezés eredményre vezetett, ezért a kirendelt védő munkadíjával és útiköltségével kapcsolatban felmerült bűnügyi költségről az ítéltőábla a Be. 381. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Be. 339. § (1) bekezdésére is - megállapította, hogy az állam viseli.

Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 386. §-án alapul.

Szeged, 2017. április 13.

Dr. Mezölaki Erik s.k. . Nagy Erzsébet s.k. . Halász Edina s.k.
a tanács elnöke előadó bíró bíró
A Fővárosi Ítéltőábla 11.Bf.347/2016/7. számú ítélete és a Székesfehérvári Törvényszék 6.B.56/2015/47. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2017. április 13.

Dr. Mezölaki Erik s.k.
a tanács elnöke